

25.11.2020

Skjema 4: Helse- og omsorgstenester - samleskjema

Ingen endringer for rapportering i 2021 (tal per 31.12.2020):

Presiseringar

Registerrapportering av årsverk for personell

Årsverk i omsorgstenesta blir ikkje rapportert i skjema, men tek utgangspunkt i kommunen si rutinemessige rapportering gjennom a-ordninga. Tal frå 3. veke i november blir nytta.

Det er svært viktig at kommunen straks rapporterer inn endringar til a-ordninga når personar sluttar eller begynner i ein ny jobb. Av omsyn til fordeling av årsverk er det viktig at tilsetjingsforholdet i a-ordninga blir ført på rett verksemd, og at verksemda er definert med korrekt næringskode i Einingsregisteret.

Informasjon om inndelingsreglar for verksemdar i Einingsregisteret (ER) ligg på <http://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra> under *Innrapportering til KOSTRA*».

Vidare om utfyllinga

2. System for brukarundersøkingar

Spørsmåla om brukarundersøkingar gjeld alle tenestemottakarar i kommunen, uavhengig av eigar- eller driftsform til den som tilbyr tenesta. For å kunne svare ja på at kommunen har eit system for brukarundersøkingar, krev ein eit system som tilfredsstiller følgjande krav:

Brugarundersøkingar:

Brugarundersøking blir definert som ei undersøking blant tenestemottakarar eller deira pårørande for å kartlegge deira vurdering av tenestetilbodet.

Slike undersøkingar kan byggje på intervju/samtale (eventuelt spørreskjema i posten for pårørande). Utspørjinga skal ikkje bli utført av tilsette i same eining som tenestemottakar, men dei tilsette kan hjelpe til med å plukke ut kva for tenestemottakarar som svarer sjølve. Når det gjeld brukarundersøkingar til tenestemottakarar med utviklingshemming, demens eller andre alvorlege kognitive lidningar kan dette by på mange utfordringar. Menneske med slike diagnoser må ikkje bli fråteke moglegheita til å delta på brukarundersøkingar - men det kan vere tersklar og individuelle grenser for kva den enkelte kan svare på. Det blir viktig at ikkje fråfallet frå undersøkinga blir for stort på grunn av diagnose, men at faktisk funksjonsnivå blir lagt til grunn.

Dersom talet på mottakarar i kommunen er stort, er det ikkje eit krav at alle tenestemottakarar (eventuelt deira pårørande) blir spurde. I staden kan ein foreta ei uttrekking (utval), der alle har like stor sjanse til å bli uttrekt. Å svare skal vere friviljug, og tenestemottakarar og pårørande blir fullt ut anonymiserte.

Undersøkingar blant tenestemottakarar og pårørande må utførast separat. Svarprosent må registrerast. Av dei som ikkje svarer, kan det vere aktuelt å registrere prosentdelen som reserverer seg, og prosentdelen som ikkje er i stand til å svare av medisinske årsaker.

Kommunane vel sjølve tenleg oppdeling i grupper for tenestemottakarar, t.d. per institusjon eller mottakarar som får berre heimesjukepleie, berre praktisk hjelp eller mottakarar som får både heimesjukepleie og praktisk hjelp.

System:

Med system for brukarundersøkingar meiner ein at informasjon frå brukarundersøkingar blir systematisk og kontinuerleg brukt som eit verktøy til å oppretthalde og om mogleg forbetre tenestetilbodet. Ei slik oppfølging kan sjåast i samband med bruken av eit kvalitetssystem, jf. Stortingsmelding 45 (2002-3).

Brukarundersøkingar blir gjennomført systematisk, og **minst éin gong i løpet av dei tre siste åra.**

Dei organisatoriske einingane som har gjennomført brukarundersøkingar må representere meir enn halvparten av alle som tek i mot tenester innan institusjon og heimetenester. Ei organisatorisk eining utgjer det lågaste nivået med eit sjølvstendig leiaransvar.

Datainnsamling og -behandling skal vere standardisert, dvs. at det er mogleg å samanlikne ved at ein bruker dei same spørsmåla og analysemetodane på fleire einingar, over tid og eventuelt i ulike kommunar.

3. Tilgang til tenestene pr. 31. desember:

Dersom tilbodet av helseteneste i heimen varierer internt i kommunen/ bydelen, rapporterer ein dei mest representative opplysningane.

4. Tenestetilbod

Dagsenter er frå rapportering i år endra til *dagaktivitetstilbod*. Dagaktivitetstilbod kan vere frittstående, lagde til ein institusjon/bufellesskap/omsorgsbustadar eller utan fast lokalisering.

Dagplass i institusjon gitt etter vedtak med heimel i helse- og omsorgstenestelova er meir retta mot helsebehov, og skal ikkje reknast med her.

5. Eigenbetaling for praktisk hjelp5.2. Eigenbetaling for praktisk bistand pr. 31.12

Her blir abonnementsprisane i kroner pr. månad og timeprisar i kroner pr. time registrerte. Det er prisen for eitt fullt abonnement som skal registrerast. Dersom kommunen tilbyr fleire abonnement avhengig av talet på timer som er tilbydd, skal ein føra det mest omfattande abonnementet her.

Utgiftstaket skal registrerast som kroner pr. månad. I dei tilfella der kommunen har eit utgiftstak pr. år blir dette delt på det talet på månader brukaren ville betalt for.

Døme: Utgiftstak i året = 12 000 kroner. Brukarane betaler ikkje for tenestene i juli og desember. Utgiftstak pr. månad = 12 000/10 månader = 1200 kr/md.

Brukarane skal registrerast etter inntektsgruppene som er oppgitt for **husstanden**.

Andre kategoriseringar enn skjema gir rom for:

Dersom kommunen nyttar ei anna inndeling for eigenbetaling for praktisk bistand enn angitt i skjema, t.d. variabel timepris avhengig av talet på timer, skal ein gi vekta gjennomsnitt.

Døme: Innan 3-4 G er det 10 brukarar som har timepris 150 for 1-4 timer/veke og 5 brukarar som har timepris 80 for 5 timar eller meir/veke. Gjennomsnittleg betaling for denne brukargruppa blir då $(10 \cdot 150 + 5 \cdot 80) / 15 = (1500 + 400) / 15 = 127$

Brukarbetaling for husstand med samla skattbar nettoinntekt før særfrådrag mindre enn 2G skal ikkje overstige eit fast beløp per månad som normalt indeksregulerast årleg, jf. [Føreskrift om eigenandel for kommunale helse- og omsorgstenester](#), § 10.

5.4. Kor mange månader skal brukaren betale?

Rapporter kor mange månader ein brukar skal betale for praktisk hjelp dersom han tek imot tenester gjennom heile året. Døme: Brukarane har fritak for betaling i desember. Dei betalar for 11 månader.

6. Bebuarar i samlokaliserte bustader disponerte til pleie- og omsorgsføremål, MED FAST PERSONELL HEILE DØGNET.

Registreringa omfattar berre bebuarane i bustader **MED FAST PERSONELL HEILE DØGNET** som kommunen disponerer for eldre, personar med utviklingshemming, personar med psykiske lidningar og personar med funksjonsnedsetting. (Jf. registrering av vedtak om bustad i IPLOS).

Bebuarane betaler dessutan husleige og ikkje vederlag for opphald. Dette skal også gjelde dersom bustaden er lokalisert saman med ein institusjon. BEBUARAR I INSTITUSJON (SJUKEHEIM, ALDERSHEIM, INSTITUSJON MED HEILDØGNS HELSE- OG OMSORGSTENESTER FOR BARN OG UNGE, AVLASTNINGSINSTITUSJON) SKAL IKKJE BLI TATT MED I SKJEMA 4.

Bustad med fast personell heile døgnet:

For ”Bustad med fast personell heile døgnet” gjeld følgjande:

1. Bebuar har inngått husleigekontrakt og betaler husleige for bustaden.
2. Eininga oppfyller krava til å kunne skiljast som eigen eining i Einingsregisteret/Bedrifts- og føretaksregisteret. Hovudprinsippet er at ein skal dele kommunen inn etter kva slags type verksemd som blir drive (næring) og etter lokalisering (fysisk adresse).
3. Bygning/bukompleks/samlokaliserte bustader/ bukollektiv med fast personell (dvs. tenestestad i den aktuelle eininga) heile døgnet:
 - Det må vere minst ein tilsett til stades i bygningen heile døgnet (eventuelt med unntak av periodar kor det ikkje er bebuarar til stades).
 - Det blir godtatt at personell i bustaden tar kortvarige tilsynsrundar i nærliggande institusjon/bukompleks.
 - Det reknast ikkje som verksemd med fast personell dersom personellet oppheld seg i nærliggande institusjon/bukompleks og berre tar tilsynsrundar til aktuell eining.
4. Om det berre er ein bebuar i bustaden, og personalet er direkte knytt til brukaren (alt personalet flytter frå bustaden om brukaren flytter), skal ikkje bebuar teljast med her.

Kontroll mot fjoråret for totaltal (utfylt på førehand)

Dersom differensen mellom tal for siste år og tal for fjoråret er større enn 10, og det ikkje er forklaring i nytt merknadsfelt knytt til spørsmålet, gis ei åtvaring.

Bustader betalt av annan kommune (ev. bydel):

Sjølv om bustaden er disponert av ein annan kommune (ev. bydel), skal *bebuaren* likevel teljast med i skjema 4 for den bydelen (kommunen) der bustaden er lokalisert. Sjølve *bustaden* skal rapporterast i skjema 13 av den betalande bydelen (kommunen) etter retningslinjer gitt der.

Heimetenesteverksemdar i KOSTRA skjema 6

I 2021 skal kvar einskild samlokaliserte bustad/bufellesskap med fast personell rapporterast i KOSTRA skjema 6. Sidan det og gjeld bustadar med personell verre delar av døgnet, kan talet på bueiningar (plassar) totalt for kommunen bli noko høgare i skjema 6 enn i skjema 4.

Bebuarar i eigen privat bustad eller private anlegg

Dersom einskilde bebuarar får tenester frå heildøgnsbemanna base i umiddelbar nærleik (gangavstand), skal desse bebuarane IKKJE teljast med.

Ledige bueiningar

Talet på bueiningar reknast ut automatisk, ut fra bebudde bueiningar (fordelt på alder) og ledige bueiningar.

Bueiningar spesielt tilrettelagte for einskilde målgrupper

Av bueiningar totalt, skal ein spesifisera talet på dei som er spesielt tilrettelagte for personer med demens eller utviklingshemming og/eller anna typar utviklingsforstyrningar. Med «*spesielt tilrettelagte*» meinast tenesteorganisering, fysisk utforming og personellkompetanse som er tilpassa bebuarane sine behov.